

Visn. Lviv. Univ., Ser. Zhurn. 2019: 45; 218–229 • DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vjo.2019.45.10004>

УДК 821.161.2Т.Шевченко3(498):012

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ ШЕВЧЕНКОЗНАВСТВА В РУМУНІЇ І МОНОГРАФІЧНО-ХРЕСТОМАТІЙНА АНТОЛОГІЯ «СТОРИНКИ РУМУНСЬКОЇ ШЕВЧЕНКІАНИ»

Мар'ян Житарюк

*Львівський національний університет імені Івана Франка
вул. Ген. Чупринки, 49, 79044, Львів, Україна*

e-mail: mgzhyt@i.ua

<https://orcid.org/0000-0002-5690-5701>

На основі реферативного прочитання двомовного двотомника (українською та румунською) «Сторінки румунської шевченкіани» (Pagini ale Șevchenkianej din România), виданого у світ 2016-2017 рр., часопису українських письменників Румунії «Наш голос» (від заснування 1991 р. і по 2015 р.), у цій публікації вперше в українському журналістико-кознавстві підготовлено бібліографічний показник літературно-критичних статей, вступів, передмов та наукових розвідок про Тараса Шевченка, його творчість і його твори, національний український міф і код.

Ключові слова: Тарас Шевченко, румунська шевченкіана, «Наш голос», Іван Ребошапка, Константін Доброджяну-Геря, Союз українців Румунії.

Наша публікація також покликана засвідчити глибоку повагу і вдячність Почесному професорові Бухарестського університету і Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Іванові Ребошапці, головному осмислювачеві румунської шевченкіани. Саме професор Іван Ребошапка вивчав джерела, упорядковував тексти, готував передмови, здійснював переклади, писав резюме, примітки й коментарі до чималого масиву наукової і публіцистичної шевченкіани в Румунії. Якби не творчий, науковий і громадянський порив проф. І. Ребошапки, його натхнення, неспокій і бажання встигнути завершити одну з найголовніших життєвих місій, гадаю, не з'явилися б у румунському україномовному часописі «Наш голос» серії статей і розвідок з нагоди 200-ліття від народження національного Поета і 120-ліття румунської шевченкіани, не було б і упорядкованого й систематизованого видання на 1300 сторінок, яке профінансував Союз українців Румунії.

Ми свідомі того, що поданий далі бібліографічний показник румунської шевченкіани не дасть відповіді на всі питання дослідників преси та літературної критики, але дуже сподіваємося на те, що бодай частково доповнить європейську та світову наукову спадщину шевченкознавства, тим самим розширить український інформаційно-культурний простір.

Постановка проблеми. Твори Т. Шевченка перекладені мовами усіх континентів, світова літературна критика слушно ставить його в один ряд із національними світочами інших народів, а проте, як бачимо, ці досліді актуальні й досі. Надто для нас, українців, вони особливо цінні своїм міжнародним аспектом.

Аналіз стану розробки проблеми. З сучасних румунських учених найдосконаліше і найглибше осмислює та репрезентує Тараса Шевченка професор Бухарестського університету й один з редакторів часопису українських письменників у Румунії «Наш Голос» Іван Ребошапка. Чи не найповніший його доробок – серія повноцінних розвідок у «Нашому Голосі» у 2014-2015 рр., присвячених або 200-літтю Шевченкових уродин, або 120-літтю румунської шевченкіани. Так, тільки з-під пера І. Ребошапки тут виходять понад півтора десятка статей на 3-5 газетних шпальт¹. А були ж і інші автори. Заслуга сучасних румунських вчених-шевченкознавців у тому, що вони знайшли старі публікації (з минулого і позаминулого століть), систематизували їх і намагаються розкодувати або запропонувати нове прочитання. Не минуло багато часу, як з'являється друком двомовне видання у двох томах «Сторінки румунської шевченкіани» (Pagini ale Șevchenkianei din România)². У 2016 р. – том 1, з передмовою професора Бухарестського університету доктора Октавії Неделку та монографічної частини авторства Івана Ребошапки, фактично добре впорядкованих публікацій у часописі «Наш Голос», на понад 120 сторінок українською та стільки ж румунською.

¹ Докладніше відображено у змісті.

² Pagini ale șevchenkianei din România. Ediție bilingvă. Сторінки румунської шевченкіани. Двомовне видання. București: Editura RCR Editorial, 2016. Vol. 1. 696 s. <http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/17580/file.pdf>; Pagini ale șevchenkianei din România. Ediție bilingvă. Сторінки румунської шевченкіани. Двомовне видання. București: Editura RCR Editorial, 2017. Vol. 2. 590 s. <http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/17581/file.pdf>

Потрібно сказати, що раніше певний поштовх румунське шевченкознавство одержало у 60-ті рр. минулого століття, коли світова спільнота відзначала 100-річчя від смерті Т. Шевченка. А найпершим писав про Т. Шевченка Константін Доброджану-Геря у 1894 р. («Тарас Шевченко» та «Митці-громадяни»):

Constantin DOBROGEANU-GHEREA. Taras Şevcenko // Almanahul social-democrat, 1894, p. 19-27. Константін ДОБРОДЖЯНУ-ГЕРЯ. Тарас Шевченко.

Constantin DOBROGEANU-GHEREA. Artiştii-cetăţeni (Fragmente) // Literatură şi ştiinţă, t. II, 1894, p. 1-26. Константін ДОБРОДЖЯНУ-ГЕРЯ. Митці-громадяни (Уривки).

Новизна цієї публікації – відкриття нових імен-шевченкознавців, нових дослідницьких текстів та візій українською та румунською мовами, досі недостатньо відомих у нашій країні (можливо, за винятком кількох публікацій: у часописі «Слово і Час»³, а також на сайті Харківського історико-філологічного товариства⁴). Цінним з погляду журналістикознавства буде й пізнання низки періодичних українських часописів у Румунії.

Завданням цієї публікації, як і схожої за суттю в «Українському інформаційному просторі» (Вип. 3, 2019)⁵ є намагання автора відкрити нові горизонти шевченкіани з метою її подальшого прочитання, розкодування й усвідомлення. За бажання, це тепер не так важко зробити, адже завдяки ініціативі професора Івана Ребошапки (29 травня ц.р. виповнюється 84 роки⁶) та його однодумців з Союзу українців Румунії (СУР) величезні масиви текстів про Шевченкові твори й ідеї не просто надруковані у книжках та у пресі, а й стали доступні в електронному форматі, їх легко можна знайти на офіційній сторінці СУР: <http://www.uur.ro/index.php/uk/2015-12-14-19-04-23>

У ХХ–ХХІ ст. ми умовно класифікували шевченкознавчий доробок⁷ на *три основні періоди*: 1) 1900-1939 рр.; 2) 1952-1990 рр.; 3) 1991-досі. Хронологічно зупиняємось на 2015 р., як це зроблено у згаданому двотомнику, головному *джерелі* румунського шевченкознавства.

1) 1900-1939 рр.

Ştefan PETICA. Momentul naţional în artă (Fragmente) // România jună, nr. 146, 7.V.1900. Переклад українською: *Штефан ПЕТИКЕ.* Національний момент у мистецтві (Уривки).

³ Носенко Тамара. Сторінки румунської шевченкіани [Pagini ale şevcenkianei din România] // Слово і Час, 2018, травень, № 5 (689). С.107-111.

⁴ <http://www.hi-phi.org.ua/index.php/do-lektury/publikatsii-zakordonni/269-sevcenkianei-2016-vol-1>; <http://www.hi-phi.org.ua/index.php/do-lektury/publikatsii-zakordonni/270-sevcenkianei-2017-vol-2>

⁵ Житарюк Мар'ян. Румунська шевченкіана: від Константина Доброджану-Гері («Almanahul Social-Democrat») до Івана Ребошапки («Наш голос»): статті, виступи, передмови в контексті монографічно-хрестоматійної антології. Подано до друку в науковий журнал «Український інформаційний простір» у січні 2019 р.

⁶ Кідешук Іван. Іван Ребошапка – видатний українціст і знавець усного й писаного слова: До 80-річчя з Дня народження // Наш голос. 2015. Травень. Число 251. С. 6-8. URL: <http://www.uur.ro/images/ziaare/holos/2015/holos%20251.pdf>; https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%B5%D0%B1%D0%BE%D1%88%D0%B0%D0%BF%D0%BA%D0%B0_%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD

⁷ Для повноти картини та адекватного відтворення зробленого подаємо імена авторів, назви публікацій двома мовами – румунською та українською. Більшість перекладів текстів з румунської зробив Іван Ребошапка.

Barbu LĂZĂREANU. Deșteptătorul (Rapsodie) // Viitorul social, nr. 1, august, 1907, p. 76. Переклад українською: *Барбу ЛЕЗЕРЯНУ*. Пробуджувач (Рапсодія).

M. SĂRAȚEANU. Cântul robului și răzbunarea despotului // Dimineața (București) Director: Const. Mille, nr. 3594, 6 martie, 1914. Переклад українською: *М. СЕРЕЦЯНУ*. Спів раба і помста деспота.

Zamfir C. ARBORE. Ucraina și România (Fragment) // Ucraina și România, București, Tipografia Göbl și Fii, 1916, p. 32-36. Переклад українською: *Замфір К. АРБОРЕ*. Україна і Румунія (Уривок).

Panaït ISTRATI. Sărbătorirea lui Taras Șevcenko la Kaniv. 1928. Переклад українською: *Панаїт ІСТРАТИ*. Свято Тараса Шевченка в Каневі. Перекладено за виданням 2005 р. Бухарестського вид-ва Гуманітас.

CS. J. [= Fedor Janos]. Taras Șevcenko (Rezumat). 1936. Переклад українською: *Ч. Й. [= Федор Янош]*. Тарас Шевченко. Угорською мовою стаття появилась у ж. «Korunk», Cluj, nr. 7-8, 1936. Переклад з угорської Магдалина Ласло-Куцнок надрукувала в ж. «Наш голос», № 5 (29), березень, 1991 р.

Constant VĂLCOVAN. Un mare poet al țărănimii. 125 de ani dela nașterea lui Taras Șevcenko (1814–1939) // Adevărul literar și artistic, Duminică 12 martie, 1939, anul XIX, seria III, nr. 953. Переклад українською: *Константин ВІЛКОВАН*. Із статті «Великий поет селянства» [скорочений переклад].

M. G. IVANOV. Taras Șevcenko – poet al libertății naționale // România literară. Director Cezar Petrescu, anul I, 1939, nr. 30. Переклад українською І. Ребошапки: *М. Г. ІВАНОВ*. Тарас Шевченко – поет національної свободи // Наш голос. 2014. Вересень. Число 243. С. 8-11.

2) 1952-1990 pp.

Mihail SADOVEANU. Cuvînt înainte [la Taras Șevcenko. Cobzar] // Cuvîntul înainte la ediția: Taras Șevcenko. Cobzar, Editura ARLUS „Cartea Rusă”, București, 1952. *Михай САДОВЯНУ*. Тарас Шевченко: передмова до «Кобзаря» (Скорочено). – С. 346-347.

Mihai NOVICOV. Taras Șevcenko (Fragmente [din prefața la Taras Șevcenko. Poezii]) // Fragmente din prefața Taras Șevcenko, scrisă se Mihai Novicov, la ediția: Taras Șevcenko, Poezii (colecția „Cele mai frumoase poezii”), București, Editura Tineretului, 1960. *Михай НОВИКОВ*. Тарас Шевченко (Уривки) // Уривки з передмови Міхая Новікова Taras Șevcenko до видання: Taras Șevcenko, Poezii (colecția „Cele mai frumoase poezii”), Editura Tineretului, București, 1960.

Ecaterina FODOR. T. G. Șevcenko (Fragmente [din prefața la Taras Șevcenko. Viața de artist și alte nuvele]) // Fragmente din prefața Ecaterinei Fodor, T.G.Șevcenko, la ediția: Taras Șevcenko, Viața de artist și alte nuvele, Editura pentru Literatură Universală, București, 1961. *Екатерина ФОДОР*. Т. Г. Шевченко (Уривки) // Уривки з передмови Катерини Фодор Т. Г. Шевченко до Бухарестського видання прози Шевченка 1961 року.

Valeriu CIOBANU. Aspecte ale poeziei lui Taras Șevcenko (Fragmente) // Studii și cercetări de istorie literară și folclor (Institutul de Istorie și Teorie Literară), anul X, 1961, nr. 2, p. 243-261. *Валеріу ЧОБАНУ*. Аспекти поезії Тараса Шевченка (Уривки) // Studii și cercetări de istorie literară și folclor (Institutul de Istorie și Teorie Literară), anul X, 1961, nr. 2, p. 243-261.

A. STRATULAT. Taras Șevcenko – poet revoluționar // Iașul literar. Revistă a Uniunii Scriitorilor din R.P.R., anul XII, nr. 3 / martie 1961. *А. СТРАТУЛЯТ*. Тарас Шевченко –

поет-революціонер (Скорочено) // Iașul literar. Revistă a Uniunii Scriitorilor din R.P.R., anul XII, nr. 3 / martie 1961.

Eusebiu CAMILAR. La Kaniv // Textul reprezintă Cuvântul omagial al lui Eusebiu Camilar (1961), dăruit, în manuscris, profesorului Universității Naționale „Taras Șevcenko” de la Kiev, Stanislav Semcinski. A fost publicat în „Curierul ucrainean”, nr. 67-68 / martie 2006, p. 3. *Еусебіу КАМІЛАР*. У Каневі // Переклад здійснено за рукописом Урочистого слова Еусебія Камілара (1961), подарованого професорові Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Станіславові Семчинському, Надрукований в «Нашому голосі», № 141, 2006.

Mihai BENIUC, Un cuvînt înainte la volumul: Taras Șevcenko, Cobzarul, București, Editura pentru literatură universală, 1963. *Михай БЕНІУК* // Передне слово голови Спільки румунських письменників до Бухарестського першого повного видання румунського «Кобзаря» Т. Шевченка. 1963 р.

Ion C. CHIȚIMIA. Legăturile lui T. Șevcenko cu scriitorii i revoluționarii poloni // Romanoslavica, VIII, 1963, p. 245-259. *Іон К. КИЦІМІЯ*. Зв'язки Тараса Шевченка з польськими письменниками і революціонерами. 1963.

Михайло МИХАЙЛЮК. Образ Прометея у світовій літературі і в поемі Шевченка «Кавказ» // Обрії: Критеріон, Бухарест, 1981, с. 166-172. *Myhailo MYHAILIUK*. Figura lui Prometeu în literatura universală și în poemul «Caucazul» al lui Șevcenko (Rezumat).

Corneliu BARBORICĂ. Poemul romantic byronian. Adoptarea lui Byron (Fragmente) // Studii de literatură comparată, Editura Univers, București, 1987, p. 78-124. *Корнеліу БАРБОРИКЕ*. Байронівська романтична поема. Пристосовування Байрона (Уривки).

Dan Horia MAZILU. Despre poezia lui Taras Șevcenko [prefața la Taras Șevcenko. Kobzarul] // T. Șevcenko, Kobzarul, Editura Univers, București, 1990. *Дан Хорія МАЗІЛУ*. Балади, наснажені ліризмом // Обрії: Критеріон, Бухарест, 1989, с. 133-138.

3) 1991-досі⁸

Магдалина ЛАСЛО-КУЦЮК. Сковорода і Шевченко // Наш голос, № 2, 1991. *Magdalena LÁSZLÓ-KUȚIUK*. Skovoroda și Șevcenko (Rezumat).

Стеліан ГРВЯ. Символ гідності і нескореності // Наш голос, № 3 (7), 1991. *Stelian GRUIA*. Simbolul demnității și nesurpunerii (Rezumat).

Магдалина ЛАСЛО-КУЦЮК. «Заповіт» Шевченка. Генеза і наступність // Ласло-Куцюк М. Боги світла і боги темряви: Критеріон, Бухарест, 1994, с. 106-131. *Magdalena LÁSZLÓ-KUȚIUK*. «Testamentul» lui Șevcenko. Geneză și ecou posterior (Rezumat).

Михайло КОЛОТИЛО. Незнищеність духу // Наш голос, № 3, 1994, с. 3. *Myhailo KOLOTYLO*. Indestructibilitatea spiritului (Rezumat).

Corneliu BARBORICĂ. Taras Șevcenko – inima vie a națiunii // Curierul ucrainean, nr. 267-268, 2014, p. 8. *Корнеліу БАРБОРИКЕ*. Тарас Шевченко – живе серце нації // Наш голос, № 1-2 (14-15), 1995, с. 4.

Стеліан ГРВЯ. Творець української національної доктрини // Наш голос, № 1-2 (14-15), 1995 р., с. 5. *Stelian GRUIA*. Creatorul doctrinei naționale ucrainene (Rezumat).

Ліана ІВАН-ГІЛЯ. Тарас Шевченко – художник // Наш голос, № 1-2 (14-15), 1995, с. 4. *Liana IVAN-GHILIA*. Taras Șevcenko, pictorul (Rezumat).

⁸ У цій публікації бібліографію подано по 2015 р.

Stelian GRUIA. Femeie. Mamă. Patrie // Taras Şevcenko. Ediție îngrijită de Lidia Râbco-Gruia, Ed. Artimos, Bucureşti, 2001, p. 83-107. Стеліан ГРУЯ. Жінка. Мати. Вітчизна // Груя Стеліан. Молитва і прокляття. Критичне дослідження: Критеріон, Бухарест, 1995, с. 109-142.

Stelian GRUIA. Misterul Marele beci // Stelian Gruia, Taras Şevcenko, Ed. Artimos, Bucureşti, 2001, p. 108-134. Стеліан ГРУЯ. Містерія Великий льох // Груя Стеліан. Молитва і прокляття. Критичне дослідження: Критеріон, Бухарест, 1995, с. 202-227.

Stelian GRUIA. Pasiunea baladei // Stelian Gruia, Taras Şevcenko, Ed. Artimos, Bucureşti, 2001, p. 39-61. Стеліан ГРУЯ. Пристрасті і міражі // Груя Стеліан. Молитва і прокляття. Критичне дослідження: Критеріон, Бухарест, 1995, с. 21-48.

Магдалина ЛАСЛО-КУЦЮК. Біблійні мотиви в поемі Шевченка «Кавказ» // Наш голос, № 18-19, 1996, с. 17. Magdalena LÁSZLÓ-KUŢIUК. Motive biblice în poemul lui Şevcenko «Caucazul» (Rezumat).

Магдалина ЛАСЛО-КУЦЮК. Еволюція мотиву дівчини-зведениці у поезії Шевченка // Наш голос, № 30-31-32, 1998, с. 4. Magdalena LÁSZLÓ-KUŢIUК. Evoluția motivului şevcenkian al fetei seduse (Rezumat).

Магдалина ЛАСЛО-КУЦЮК. Шевченківський образ Перебенді в контексті європейського романтизму // Наш голос, № 91-92, 2002, с. 7. Magdalena LÁSZLÓ-KUŢIUК. Personajul şevcenkian Perebendea, în contextul romantismului european (rezumat).

Іван РЕБОШАПКА. Обнадійливий міф періодичного сходження до світоча // Наш голос, № 91-92, 2002, с. 1. Ioan REBUŞAPCA. Nădăjduitorul mit al pelerinajului ritualic la «farul» luminător // Curierul ucrainean, nr. 261-262, 2014, p. 12.

Микола ВЕГЕШ, Люба-Ірина ГОРВАТ. Тарас Шевченко в творчості Василя Гренджі-Донського // Наш голос, 89-90, 2002, с. 3. Mykola VEGES, Liuba Irina HORVAT. Taras Şevcenko în creația lui Vasyl Hrenghea-Donskyi (Rezumat).

Степан ТКАЧУК. Тарас Шевченко – геній і пророк українського народу // Наш голос, № 104, 2003, с. 3-4. Ştefan TCACIUС. Taras Şevcenko – geniul și prorocul poporului ucrainean (Rezumat).

Степан ТКАЧУК. Біблія і «Кобзар» Тараса Шевченка // Наш голос, № 104, 2003, с. 20. Ştefan TCACIUС. Biblia și «Cobzarul» lui Taras Şevcenko (Rezumat).

Михайло МИХАЙЛЮК. Наша слава, совість і правда // Наш голос, № 117, 2004, с. 18-19. Myhailo MIHAILIUС. Slava, conștiința și dreptatea noastră (Rezumat).

Іван РЕБОШАПКА. Адекватне «прочитання» Шеченкового слова // Наш голос, № 117, 2004, с. 6-7. Ioan REBUŞAPCA. O «lectură» adecvată a slovei şevcenkiene.

Магдалина ЛАСЛО-КУЦЮК. Поема Шевченка «Марія» // Наш голос, № 128-129, 2005, с. 10-11; Тарас Шевченко на тлі його доби: Видавництво «Мустанг», Бухарест, 2002. Magdalena LÁSZLÓ-KUŢIUК. Poemul lui Şevcenko «Măria» (Rezumat).

Іван РЕБОШАПКА. Шевченко і Есхіл: інтертекстуальні співвідношення смислово-художніх кодів у трактуванні міфу про Прометея // Наш голос, № 128-129, 2005, с. 6-7. Ioan REBUŞAPCA. Eschil și Şevcenko: coincidențe intertextuale ale constructelor semantico-structurale în abordarea mitului lui Prometeu (Rezumat).

Ірина МОЙСЕЙ. Остання дорога додому // Наш голос, № 139, 2006, 8-9 с. Iryna MOISEI. Ultimul drum, de întoarcere acasă.

⁹ Літературно-критична та художня спадщина про Тараса Шевченка періоду 1996-2015 рр. подана у томі 2 «Сторінок румунської шевченкіани» (2017).

Іван КОВАЧ. Історія творення і доля вірша «Заповіт». (До 160-річчя написання шедевра) // Наш голос, № 141, 2006, с. 8-9. *Ivan COVACI.* Istoria creării și soarta poeziei «Testamentul» (La 160 ani de la apariția capodoperei) (Rezumat).

Іван РЕБОШАПКА. Зразкове поетичне оформлення теми месіанізму // Наш голос, № 142, 2006, с. 22-23. *Ioan REBUȘAPCĂ.* Old things in a new way sau o perpetuă reformulare poetică a temei mesianice (Rezumat).

Іван КОВАЧ. Обличчям до душі народу. Про нашу Мекку // Наш голос, № 152, 2007, с. 7. *Ivan COVACI.* Cu fața spre sufletul poporului. Despre Mecca noastră (Rezumat).

Іон СОЗМЕЙ. Taras Șevcenko – reprezentant de frunte al romantismului ucrainean și slav // Cf.: Ion Cozmei, Taras Șevcenko. Poetul național al Ucrainei și receptarea lui în România, Tipo Moldova, Iași, 2007, p. 25-29. *Йон КОЗМЕЙ.* Тарас Шевченко – видатний представник українського і слов'янського романтизму (Резюме).

Іван РЕБОШАПКА. Підсумовуючий афоризм визвольного моменту Тараса Шевченка // Наш голос, № 153, 2007, с. 8-9. *Ioan REBUȘAPCĂ.* Subsumarea aforistică a momentului eliberării lui Taras Șevcenko (Rezumat).

Іван РЕБОШАПКА. Смысл персоналізації Шевченком універсальної метафори смерті-весілля // Наш голос, № 154, 2007, с. 10-13. *Ioan REBUȘAPCĂ.* Sensul personificării șevcenkiene a metaforei universale *nuntă-moarte* (Rezumat).

Іван РЕБОШАПКА. Найзлободенніші заходи стосовно вивчення спадщини Тараса Шевченка. Інтерв'ю з науковим співробітником Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України Тамарою Носенко // Наш голос, № 153, 2007, с. 14-16. *Ioan REBUȘAPCĂ.* Cele mai stringente măsuri privind valorificarea moștenirii lui Taras Șevcenko (Rezumat).

Михайло МИХАЙЛЮК. Шевченко і ми // Тарас Шевченко. Кобзар. Бухарест: Вид-во RCR-Print, 2007. С. 5-9.

М. М. [Михайло МИХАЙЛЮК]. Життєпис Тараса Шевченка // Тарас Шевченко. Кобзар. Бухарест: Вид-во RCR-Print, 2007. С. 11-19.

Іван КОВАЧ. Тарас Шевченко: «Ох діти! Діти! – Велика божа благодать!» // Наш голос, № 168, 2008, с. 4-5. *Ivan COVACI.* Taras Șevcenko: «Ah, copiii! Copiii! – marea bucurie Dumnezeiască!» (Rezumat).

Іван РЕБОШАПКА. Шевченківські конотації метафори *сине море* // Наш голос, № 165, 2008, с. 3-6. *Ioan REBUȘAPCĂ.* Conotații șevcenkiene ale metaforei *marea albastră*.

Іван РЕБОШАПКА. Тарас Шевченко і Любен Каравелов // Наш голос, № 184, 2009, с. 24-25; № 186, 2009, с. 10-12; № 187, 2010, с. 13-15; № 188, 2010, с. 18-19; № 189, 2010, с. 15-17; № 192, 2010, с. 19-21. *Ioan REBUȘAPCĂ.* Taras Șevcenko și Liuben Karavelov (Rezumat).

Іван РЕБОШАПКА. Впливовість – одна із складових сутності генія // Наш голос, № 178, 2009, с. 6-7. *Ioan REBUȘAPCĂ.* Capacitatea de influențare – una dintre trăsăturile genialității (Rezumat).

Іван РЕБОШАПКА. Перевидання праці Сильвестра Яричевського «Ein Dichter der Liebe und des Protestes» // Наш голос, № 184, 2009, с. 18-20. *Ioan REBUȘAPCĂ.* Reeditarea lucrării lui Silvestru Iarycevskyi, «Ein Dichter der Liebe und des Protestes» (Rezumat).

Микола КОРСЮК. Вивіт нації [передмова до видання Тарас Шевченко, *Кобзар (1840 р.)*] // Передмова до видання: Тарас Шевченко, *Кобзар (1840 р.)*, Вид-во

«RCR Editorial», Бухарест, 2010; скорочено у: Наш голос, № 189, 2010, с. 12-14. *Mykola CORSIUC*. Corola națiunii (Rezumat).

Іван РЕБОШАПКА. Вагомий захід по входженню Тараса Шевченка у свідомість румунів // Наш голос, № 192, 2010, с. 14-16. *Ioan REBUȘAPCĂ*. Un act important privind pătrunderea lui Taras Șevcenko în conștiința românilor (Rezumat).

Іван РЕБОШАПКА. Відзначення в Румунії 170-х роковин першого видання «Кобзаря» Тараса Шевченка // Наш голос, № 191, 2010, с. 10-11. *Ioan REBUȘAPCĂ*. Marcarea împlinirii a 170 de ani de la prima ediție a «Cobzarului» lui Taras Șevcenko (Rezumat).

Іван КОВАЧ. Дмитро Чуб-Нитченко: «Живий Шевченко» // Наш голос, № 196, 2010, с. 8-11; № 197, 2010, с. 16-17; № 198, 2010, с. 19; № 199, 2011, с. 8-9. *Ivan COVACI*. Dmytro Ciub-Nytcenko: «Șevcenko cel viu» (Rezumat).

Ана-Марія ТУПАН. Narațiuni culturale: *euri romantice* // Comunicare științifică prezentată la Congresul Internațional «Taras Șevcenko» (Facultatea de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București, 7 octombrie 2001). Curierul ucrainean, nr. 203-204, 2011, p. 14; nr. 205-206, 2011, p. 10. *Марія-Анна ТУПАН*. Культурні прояви і самото-жності романтичних «я» // Наш голос, № 209, 2011, с. 12-14.

Іван РЕБОШАПКА. Слов'янські «посестри» Шевченкових Катерин [Оригінальний заголовок статті: Сока Любена Каравелова – не тільки «рідня» Катерини Тараса Шевченка, але й Марусі Квітки-Основ'яненка // Наш голос, № 182-183, 2009, с. 18-21] // «Наш голос», № 203, 2011, с. 3-7; № 205, 2011, с. 3-5. *Ioan REBUȘAPCĂ*. «Suratele» slave ale Katerinelor lui Șevcenko (Rezumat).

Іван КІДЕЩУК. Борець за правду й волю // Наш голос, № 201, 2011. *Ioan CHIDEȘCIUC*. Luptătorul pentru dreptate și libertate (Rezumat).

Іван КІДЕЩУК. «Садок вишневий коло хати» Тараса Шевченка – промінь світла в казематному темному царстві // Наш голос, № 213, 2012. *Ioan CHIDEȘCIUC*. «Livada cu vișini de lângă casă» a lui Taras Șevcenko – o rază de lumină în întunecata împărăție a cazematei (Rezumat).

Іван РЕБОШАПКА. Перший крок до пізнання творчості Тараса Шевченка в Румунії // Наш голос, № 212, 2012, с. 3-5. *Ioan REBUȘAPCĂ*. Un prim pas spre cunoașterea operei lui Taras Șevcenko în România (Rezumat).

Іван РЕБОШАПКА. Румунське видання монографії про Шевченкову правду // Наш голос, № 229, 2013, с. 3-5. *Ioan REBUȘAPCĂ*. Un important eveniment cultural // Curierul ucrainean, nr. 247-248, 2013, p. 12.

Іван РЕБОШАПКА. «Од молдованина до фіна / На всіх язиках все мовчить, / Бо благоденствує!» – у шевченківському дусі розвінчує Міхай Емінеску // Наш голос, № 225, 2013, с. 12-13. *Ioan REBUȘAPCĂ*. «De la moldovean la finlandez / 'N toate limbile-i tăcere, / Căci toți o duc în 'ndestulare!» înfiează Mihai Eminescu, consonant cu spiritul șevcenkian (Rezumat).

Іван КІДЕЩУК. Заповіти Тараса Шевченка: словесний та художньо-графічний // Наш голос, № 225, 2013, с. 16-17. *Ioan CHIDEȘCIUC*. Testamentele lui Taras Șevcenko: în versuri și în formă grafică (Rezumat).

Paul DANCU. Taras Șevcenko și contemporanii săi europeni // Taras Șevcenko – un apostol al neamului ucrainean, Editura RCR Editorial, București, 2013, p. 146-150. *Паул ДАНКУ*. Тарас Шевченко та його європейські сучасники (Резюме).

Vasile MOIȘ. Influența frăției „Chirii și Metodiu» asupra operei lui Taras Șevcenko // Taras Șevcenko – un apostol al neamului ucrainean, Editura RCR Editorial, Bucuresti, 2013, p. 155-163. *Василе МОЙШ.* Вплив Кирило-Мефодіївського братства на творчість Тараса Шевченка // Наш голос, № 245, 2014, с. 10-12; № 246, 2014, с. 8-10; № 247, 2015, с. 8-9.

Іван РОБЧУК. Тарас Шевченко – творець української літературної мови // Taras Șevcenko – un apostol al neamului ucrainean / Тарас Шевченко – апостол українського народу, Editura RCR Editorial, Bucuresti, 2013, p. 155-163. *Іоан РОБЦИУС.* Taras Șevcenko – creatorul limbii ucrainene literare (Rezumat).

Євсебій ФРАСИНЮК. Мотив *могили* у творах Шевченка // Український вісник, № 3-4, 2014, с. 5; № 5-6, 2014, с. 5-6. *Eusebiu FRASINIUC.* Motivul *movilei* în creația lui Taras Șevcenko «Marele beci» (Rezumat).

Михайло Гафія ТРАЙСТА. «Давидові псалми» у творчості Тараса Шевченка та молдавського митрополита Дософтея // Наш голос, № 237, 2014, с. 8-11; № 239, 2014, с. 12-14; № 240, 2014, с. 7-9. *Mihai Hafia TRAIȘTA.* «Psalmii lui David» în creația lui Taras Șevcenko și a mitropolitului Dosoftei.

Михайло КРАМАР. Психологічні погляди Тараса Шевченка // Вільне слово, № 15-16, 2014; № 17-18, 2014. *Mihai CRAMAR.* Opiniile psihologice ale lui Taras Șevcenko (Rezumat).

Євсебій ФРАСИНЮК. Тарас Шевченко: «Царі» – обличчя, яке риде... // Український вісник, № 13-14, 2014, с. 8; № 15-16, 2014, с. 5-6. *Eusebiu FRASINIUC.* Taras Șevcenko: «Țarii» – fața care plânge în hohote... (Rezumat).

Євсебій ФРАСИНЮК. «Саул» – обличчя, яке жахає... // Український вісник, № 17-18, 2014, с. 3-4. *Eusebiu FRASINIUC.* Taras Șevcenko: «Saul» – fața care înspăimântă... (Rezumat).

Ірина МОЙСЕЙ. «Кобзар» на вогнищі сталінської інквізиції // Наш голос, № 242, 2014, с. 8-10. *Iryna MOISEI.* «Cobzarul» lui Taras Șevcenko pe rugul inchiziției staliniste (Rezumat).

Іван КІДЕЩУК. Актуальність «Молитви» Шевченка: рівноправіє, єдинодумліє і братолубіє // Наш голос, № 249, 2015, с. 6-9. *Іоан ЧИДЕȘCIUC.* Actualitatea «Rugăciunii» lui Taras Șevcenko: egalitate în drepturi, unitate de gândire și iubire frățească (Rezumat).

Чимало останніх шевченкознавчих студій, зокрема, в часописі «Наш голос», не вміщено у двомовному двотомнику «Сторінки румунської шевченкіани», вочевидь, тому що з'явилися після упорядкування і підготовки до видання, через величезний обсяг двотомника, або й через те, що ці тексти ще не підготовлені румунською. Зокрема, маємо на увазі й такі праці¹⁰:

Іван РЕБОШАПКА. Сторінки 120-річної румунської шевченкіани. I. Вступні зауваження // Наш голос: Місячник Союзу українців Румунії. 2014. Березень. Число 237. С. 3-4. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2014/holos%20237.pdf>

Іван РЕБОШАПКА. Сторінки 120-річної румунської шевченкіани. II. Зачинательська діяльність Константина Доброджану-Гері // Наш голос. 2014. Квітень. Число 238. С. 4-7. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2014/holos%20238.pdf>

¹⁰ Звісно, цей перелік неповний, бо ж були ще публікації (нехай і небагато) і в інших румунських часописах.

Іван РЕБОШАПКА. Сторінки 120-річної румунської шевченкіани. III. Шевченківські зацікавлення наступників Константіна Доброджяну-Гері // Наш голос. 2014. Травень. Число 239. С. 3-7. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2014/holos%20239.pdf>

Іван РЕБОШАПКА. Сторінки 120-річної румунської шевченкіани. IV. Поетична «кардіограма» сприйняття суспільних настроїв початку XX ст. – у душі Константіна Доброджяну-Гері // Наш голос. 2014. Червень. Число 240. С. 3-6. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2014/holos%20240.pdf>

Ірина МОЙСЕЙ. Презентація книги «Тарас Шевченко – апостол українського народу» в Сагу Марє // Наш голос. 2014. Червень. Число 240. С. 3-6. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2014/holos%20240.pdf>

Іван РЕБОШАПКА. Сторінки 120-річної румунської шевченкіани. V. Усвідомлення значимості творчого феномена Тараса Шевченка // Наш голос. 2014. Липень. Число 241. С. 3-7. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2014/holos%20241.pdf>

Йосип ПАЛЯТИНСЬКИЙ. Надзвичайна доля Шевченкового «Кобзаря» // Наш голос. 2014. Липень. Число 241. С. 8-9. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2014/holos%20241.pdf>

Іван КІДЕЩУК. Віктор Косяченко: «Та неоднаково мені...» або Незгасимий поклик віщих заповітів Тараса Шевченка та Івана Франка // Наш голос. 2014. Липень. Число 241. С. 10-12. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2014/holos%20241.pdf>

Іван РЕБОШАПКА. Сторінки 120-річної румунської шевченкіани. VI. Часткові або повні співзвуччя з материковою інтерпретацією сприйняття Шевченка в Румунії після 1917 року // Наш голос. 2014. Серпень. Число 242. С. 4-7. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2014/holos%20242.pdf>

Марія КОВАЛЬ. «Кобзар» без шароварів // Наш голос. 2014. Серпень. Число 242. С. 11 (Передрук з журналу: Український тиждень, №42, 16 жовтня 2009 р.) URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2014/holos%20242.pdf>

Іван РЕБОШАПКА. Тернистий Шевченків шлях до своїх читачів, включно і румунських // Наш голос. 2014. Серпень. Число 242. С. 12-14. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2014/holos%20242.pdf>

Іван РЕБОШАПКА. Сторінки 120-річної румунської шевченкіани. VII. Часткові відгомони чи співзвуччя сприйняття Шевченка в Румунії після 1917 року // Наш голос. 2014. Вересень. Число 243. С. 3-7. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2014/holos%20243.pdf>

Іван РЕБОШАПКА. Сторінки 120-річної румунської шевченкіани. VIII. Перші післявоєнні кроки рецепції Тараса Шевченка в Румунії // Наш голос. 2014. Жовтень. Число 244. С. 3-7. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2014/holos%20244.pdf>

Іван РЕБОШАПКА. Сторінки 120-річної румунської шевченкіани. IX. Зачатки її наукових осмислень // Наш голос. 2014. Листопад. Число 245. С. 3-7. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2014/holos%20245.pdf>; Наш голос. 2014. Грудень. Число 246. С. 4-7. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2014/holos%20246.pdf>

Іван РЕБОШАПКА. Сторінки 120-річної румунської шевченкіани. XI. Урізноманітнення рецептивних підходів. 2. Вивчення шевченківських співзвучностей, генетичних чи типологічних подібностей, реверберацій та абсорбцій // Наш голос. 2015. Січень. Число 247. С. 3-7. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2015/holos%20247.pdf>

Іван РЕБОШАПКА. Сторінки 120-річної румунської шевченкіани. XI. Урізноманітнення рецептивних підходів. 3. Virіzнення складових мистецької сутності феномена Шевченка: романтизм поета // Наш голос. 2015. Лютий. Число 248. С. 3-7. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2015/holos%20248.pdf>; Наш голос. 2015. Березень. Число 249. С. 3-5. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2015/holos%20249.pdf>; Наш голос. 2015. Квітень. Число 250. С. 3-5. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2015/holos%20250.pdf>; Наш голос. 2015. Травень. Число 251. С. 3-5. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2015/holos%20251.pdf>; Наш голос. 2015. Червень. Число 252. С. 3-6. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2015/holos%20252.pdf>; Наш голос. 2015. Липень. Число 253. С. 10-13. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2015/holos%20253.pdf>

Іван КІДЕЩУК. «І мертвим, і живим, і ненародженим...» – поема-маніфест про увічнення української хати // Наш голос. 2015. Квітень. Число 250. С. 6-8. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2015/holos%20250.pdf>

Ознайомлення з масивом літературно-критичних та наукових текстів про Тараса Шевченка в румунських мас-медіа дозволяє зробити *висновок* про те, що вивчення нашого національного генія в Румунії, розпочате наприкінці XIX ст., в останні десятиліття набуло фахового і повноцінного розвитку, значною мірою завдяки україномовній румунській пресі, яка сьогодні заслуговує більшої уваги українських медіадослідників.

REFERENCES

1. Pagini ale șevcenkianeii din România. Ediție bilingvă. Сторінки румунської шевченкіани. Двомовне видання. București: Editura RCR Editorial, 2016. Vol. 1. 696 s. <http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/17580/file.pdf>
2. Pagini ale șevcenkianeii din România. Ediție bilingvă. Сторінки румунської шевченкіани. Двомовне видання. București: Editura RCR Editorial, 2017. Vol. 2. 590 s. <http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/17581/file.pdf>
3. Носенко Тамара. Сторінки румунської шевченкіани [Pagini ale șevcenkianeii din România] // Слово і Час, 2018, травень, № 5 (689). С.107-111.
4. <http://www.hi-phi.org.ua/index.php/do-lektury/publikatsii-zakordonni/269-sevcenkianeii-2016-vol-1>; <http://www.hi-phi.org.ua/index.php/do-lektury/publikatsii-zakordonni/270-sevcenkianeii-2017-vol-2>
5. Кідещук Іван. Іван Ребошапка – видатний україніст і знавець усного й писаного слова: До 80-річчя з Дня народження // Наш голос. 2015. Травень. Число 251. С. 6-8. URL: <http://www.uur.ro/images/ziare/holos/2015/holos%20251.pdf>
6. Союз українців Румунії: офіційна сторінка: <http://www.uur.ro/index.php/uk/2015-12-14-19-04-23>
7. Житарюк Мар'ян. Румунська шевченкіана: від Константіна Доброджану-Гері («Almanahul Social-Democrat») до Івана Ребошапки («Наш голос»): статті, виступи, передмови в контексті монографічно-хрестоматійної антології. Подано до друку в науковий журнал «Український інформаційний простір» у січні 2019 р.
8. Наш голос: літературно-культурний журнал українських письменників Румунії: <http://www.uur.ro/index.php/uk/2015-12-14-19-04-23/nas-holos>

**BIBLIOGRAPHICAL ASPECT OF SHEVCHENKO STUDY IN ROMANIA
AND MONOGRAPHIC AND BASIC ANTHOLOGY
«PAGES OF ROMANIAN SHEVCHENKIANA»**

Marian Zhytaryuk

*Ivan Franko National University of Lviv
Gen. Chuprynky street, 49, 79044, Lviv, Ukraine
e-mail: mgzhyt@i.ua
<https://orcid.org/0000-0002-5690-5701>*

On the basis of abstract reading of the two-volume bilingual (Ukrainian and Romanian) edition «Pages of the Romanian Shevchenko study» («Pagini ale Șevchenkianej din România») published in 2016-2017, of the magazine of Ukrainian writers in Romania, «Nash golos» («Our voice») (from its foundation in 1991 to 2015), in this publication for the first time in the Ukrainian journalistic studies a bibliographic index of literary criticisms, speeches, forewords and scientific exploring about Taras Shevchenko, his creative work and his writings, the national Ukrainian myth and code have been prepared.

Our publication is also intended to testify to the honored professor of the University of Bucharest and Chernivtsi National University after Yuriy Fedkovych Ivan Reboshapka, the main interpreter of the Romanian Shevchenko study. It was Professor Ivan Reboshapka who studied sources, composed texts, prepared forewords, realized translations, wrote summaries, notes and comments to a large volume of scholarly and journalistic Shevchenko study in Romania. If it were not for creative scientific and civil impulses of prof. I. Reboshapka, his inspiration, the anxiety and the desire to complete one of the most important life missions, I think, series of articles and explorings on the occasion of the 200th anniversary of the National Poet's birth and the 120th anniversary of Romanian Shevchenko study also would not appear in the Romanian Ukrainian-language magazine «Our voice» there would not have been a compiled and systematic edition in 1300 pages sponsored by the Union of Ukrainians in Romania.

We are aware of the presenting bibliographical index of Romanian Shevchenko study will not answer all the questions of journalists and literary critics, but we very much hope that it'll partly complement the European and world scientific heritage of Shevchenko studies, thereby extending the Ukrainian information and cultural space.

Key words: Taras Shevchenko, Romanian Shevchenko study, «Our voice», Ivan Reboshapka, Constantin Dobrozhianu-Geria, Union of Ukrainians of Romania.